

Kommenteret høringsnotat

Høring over udkast til lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed (Gennemførelse af dele af medieaftalen for 2019-2023 m.v.)

Kulturministeriet sendte den 6. juli 2018 et udkast til lovforslag om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed (Gennemførelse af dele af medieaftalen for 2019-2023 m.v.), i offentlig høring.

Regeringen og Dansk Folkeparti indgik den 29. juni 2018 en medieaftale for 2019-2023. Lovforslaget har til formål at gennemføre dele af denne medieaftale i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed.

Med lovforslaget foreslås det bl.a.:

- at forenkle radio- og fjernsynslovens generelle bestemmelser om, hvilke foretagender der udøver public service-virksomhed i Danmark,
- at ændre reglerne for udpegning af DR's bestyrelse,
- at udvide kulturministerens bemyndigelse til at fastsætte regler om de regionale TV 2-virksomheder til også at omfatte tilsyn og sanktioner, og
- at indføre en bemyndigelse til at udbyde nye public service-kanaler m.v.

Høringsfristen var den 14. august 2018.

Ved fristens udløb var der indkommet 17 høringssvar. Efter fristens udløb har Folketingets Administration fremsendt et høringssvar den 15. august. Der henvises til vedlagte bilag med oversigt over indkomne høringssvar.

I det følgende redegøres for hovedbemærkningerne i de modtagne høringssvar og Kulturministeriets kommentarer hertil. Forslag til sproglige forbedringer eller lignende er ikke medtaget. Som udgangspunkt forslag til indholdet af kommende bekendtgørelser, forslag til indholdet af de kommende public service-kontrakter eller forslag, der ikke vedrører gennemførelse af medieaftalen, ikke kommenteret.

Der henvises herudover til vedlagte høringssvar.

Høringsnotatet er opdelt i følgende afsnit:

- A. Medieaftalen for 2018-2023 generelt, herunder udbud af tv- og radiokanaler
- B. DR's bestyrelse
- C. Tilsyn og sanktionering over for de regionale TV 2-virksomheder
- D. Pulje til uddannelsesaktiviteter afskaffes

E. Øvrigt

Ad A. Mediaaftalen for 2018-2023, herunder udbud af tv- og radiokanaler

Dansk Journalistforbund mener, at mediaaftalen dræner den danske mediebranche for flere hundrede millioner kroner og er uenig i aftalen, herunder den økonomiske ramme for dansk public service og de økonomiske besparelser på DR. Dansk Journalistforbund påpeger, at mediaaftalen mangler at adressere konkurrencen fra de internationale medie giganter.

Danske Medier bemærker, at mediaaftalen indeholder en lang række elementer, der først senere fastsættes i udbudsbekendtgørelser og blandt partierne bag mediaaftalen. Danske Medier finder det vigtigt, at branchen let kan navigere i vilkår, der fastsættes for kanalernes programvirksomhed, hvilket taler for, at disse så vidt muligt samles i en lov. Forslaget om at henlægge fastsættelsen af programkrav og vilkår for nye kanaler til fremtidige udbudsbekendtgørelser vil i praksis medføre, at væsentlige elementer af mediaaftalen trækkes ud af den nuværende høring, og derved får høringsparterne ikke mulighed for at vurdere den samlede implementering af mediaaftalen.

Dansk Journalistforbund finder, at lovforslaget i forhold til public service-virksomhed i Danmark tillægger kulturministeren og partierne bag aftalen beføjelser til at kunne udstede diverse tilladelser til udøvelse af public service-virksomhed og fastlægge programprofiler, hvilket betyder, at armslængden bliver kortere. Dansk Journalistforbund er derudover ikke enig i prioriteringen af en ny tv-kanal og en ny radiokanal i sammenhæng med besparelserne på medieområdet.

Dansk Industri er bekymret for en udvidelse af antallet af statsligt finansierede radio- og tv-kanaler, eftersom de kan bidrage til en yderligere crowding out-effekt med færre lyttere og seere til de private kanaler. Dansk Industri bemærker, at i det omfang, der politisk ønskes flere statsligt finansierede radio- og tv-kanaler, støtter Dansk Industri, at disse udbydes på markedet. Det er endvidere afgørende, at de nye kanaler får et klart public service-fokus, så konkurrenceforvridningen i forhold til de private kanaler mindskes.

Danske Medier og ARF-Multimedier er generelt modstander af at blande public service sammen med reklamefinansiering, idet reklamefinansiering ikke kan undgå at påvirke programindhold og – tilrettelæggelse, og at sammenblandingen er betænkelig af hensyn til den potentielle konkurrenceforvridende effekt. Danske Medier opfordrer til, at aftaleparterne genovervejer den konkurrenceforvridende situation, man stiller de private medier i hermed.

ARF-Multimedier mener, at der bør udarbejdes en definition af begreberne i § 10 om tjenester, der kan sammenlignes med en tv-kanal eller radiokanal. ARF-Multimedier foreslår, at der indføres en negativliste over, hvad der ikke anses for at være "lignende".

Foreningen Danske Antenneanlæg opfordrer til, at der ved fastlæggelsen af indholdet i kommende udbudsbekendtgørelser vedrørende nye public service-kanaler sikres, at kanalerne vil kunne modtages af alle danske husstande på lige vilkår for så vidt angår betalingen for indholdet, herunder den ophavsretlige behandling af kanalerne.

Dansk Journalistforbund finder, at medieaftalens geografiske prioriteringer savner mediefaglig begrundelse, og at det er uforståeligt og uden saglige begrundelser, at der skæres på økonomien i forhold til FM4, og at det kræves, at over halvdelen af redaktionen og hele administrationen skal være placeret vest for Storebælt.

Danske Medier finder, at forslaget udstikker snævre rammer for den geografiske placering af hovedkontorer og studiefaciliteter, hvilket er vidtgående og ikke forekommer velbegrunderet eller proportionalt.

ARF-Multimedier finder, at der bør indføres en bestemmelse om, at udsendelser fra de nye public service-stationer skal være frit tilgængelige uden ekstra brugerbetaling.

Kulturministeriets bemærkninger:

Regeringen og Dansk Folkeparti indgik den 16. marts 2018 en politisk aftale om fokusering af DR og afskaffelse af medielicensen og den 29. juni 2018 en medieaftale. Nærværende lovforslag, der er sendt i offentlig høring, gennemfører dele af medieaftalen for 2019-2023. Der er parallelt hermed fremsat et lovforslag, der gennemfører den politiske aftale om fokusering af DR og afskaffelse af medielicensen, der ligeledes er sendt i offentlig høring. Bemærkninger til de politiske aftaler giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

Det fremgår af medieaftalen af 29. juni 2018, at aftalen - for så vidt angår udbud af en ny tv-kanal, en ny radiokanal og genudbud af FM 4 - gennemføres ved, at der udarbejdes udbudsbekendtgørelser, hvor de nærmere programkrav og vilkår vil blive fastsat efter aftale med partierne bag medieaftalen. Udbudsbekendtgørelser vil forinden udstedelse blive sendt i offentlig høring.

Ad B. DR's bestyrelse

Foreningen af Danske Kulturbestyrelser finder, at det er en forbedring, at partierne i Folketinget skal opstille to kandidater hver til bestyrelsen. Foreningen peger dog på, at en uafhængig nomineringskomité med relevante kompetencer foretrækkes, idet de politiske tråde da helt overskæres, hvorfor foreningen anbefaler, at der arbejdes videre med denne idé. Med den foreslåede ordning er der risiko for, at principperne for 'good governance' vil blive tilsidesat. Foreningen foreslår, at medlemmerne i den nye bestyrelse introduceres til principper for 'good governance', og at bestyrelsen bruger tid på at finde sammen om et kodeks for godt og tillidsfuldt bestyrelsessamarbejde.

De faglige organisationer i DR ønsker ikke, at bestemmelsen om, at bestyrelsesmedlemmer alene kan genbeskikkes én gang skal være gældende for medarbejderrepræsentanter, ligesom det foreslås, at lovteksten om, at medarbejderne udpeger to repræsentanter, skal ændres til, at medarbejderne vælges til bestyrelsen.

ARF-Multimedier foreslår, at seer- og lytterorganisationerne repræsenteres med et medlem i bestyrelsen, der indstilles af Samarbejdsforum for danske lyttere og seere.

Dansk Journalistforbund havde gerne set, at man tog et større skridt væk fra det partipolitiske udgangspunkt og i retning af, at bestyrelsesmedlemmerne blev udpeget på baggrund af mediefaglige, kulturelle, formidlingsmæssige og/eller forretningsmæssige kvalifikationer.

Folketingets Administration påpeger, at beskrivelsen af gældende ret bør suppleres med en beskrivelse af, at det følger af grundlovens § 52, at Folketingets valg af medlemmer til kommissioner og hverv sker efter forholdstal, og at § 36 i forretningsordenen for Folketinget fastsætter, at Tingets medlemmer deler sig i valggrupper, der udpeger de valgte efter forholdstal. Folketingets Administration finder derfor ikke, at det er givet, at det er de seks største partier, der hver udpeger et medlem. (F.eks. kunne fire af de seks største partier tilhøre samme valgforbund.)

Folketingets Administration finder det uklart, om det er Folketinget eller partierne og kulturministeren, der har den endelige kompetence til at udpege de seks medlemmer, og finder, at den foreslåede ordning giver anledning til praktiske vanskeligheder, f.eks. i forhold til hvordan udpegningen skal ske i praksis.

Kulturministeriets bemærkninger:

Kulturministeriet har på baggrund af høringssvaret fra Folketingets Administration lagt op til, at lovforslagets bemærkninger vedrørende gældende ret uddybes i overensstemmelse med bemærkningerne fra Folketingets Administration, ligesom der lægges op til, at lovforslagets § 1, nr. 5, vedrørende DR's bestyrelse præciseres, således at det fremgår, at det er Folketingets seks største partier, der indstiller hver to kandidater til DR's bestyrelse, og at det er kulturministeren og de seks partier, der herefter i fællesskab udpeger seks medlemmer til DR's bestyrelse, således at der udpeges en kandidat indstillet fra hvert af de seks største partier i Folketinget.

Kulturministeriet bemærker, at der i medieaftalen for 2019-2023 ikke er aftalt øvrige ændringer i reglerne for udpegning af medlemmer til DR's bestyrelse. Det bemærkes desuden, at reglerne om genbeskikkelse af DR's bestyrelse er indført som opfølgning på medieaftalen for 2015-2018.

Ad C. Tilsyn og sanktionering over for de regionale TV 2-virksomheder

De regionale TV 2-virksomheder finder, at forslaget om at udvide § 34, stk. 3, om, at vedtægten kan indeholde regler om tilsyn og sanktioner, er overflødigt og i kollision med armslængdeprincippet, den redaktionelle uafhængighed og TV 2-regionernes egne strategier, som de selvstændige bestyrelser hver især har vedtaget. Forslaget vil ifølge de regionale TV 2-virksomheder medføre øget bureaukrati og administration, både på den enkelte TV 2-region og i Kulturministeriet. De regionale TV 2-virksomheder finder videre, at dialogen med Kulturministeriet om opfyldelsen af public service-kontrakterne er øget, og at der er arbejdet mod enkle, håndterbare modeller, der respekterer den journalistiske frihed og de otte TV 2-regioners selvstændige strategier, der er tilpasset de forskellige befolkninger og egne af landet. Derudover oplyser de regionale TV 2-virksomheder, at hver TV 2-region hvert år redegør for opfyldelsen af public service-kontrakten. De regionale TV 2-virksomheder foreslår, at der i stedet arbejdes med faste dialogmøder, hvor mål- og resultatstyring drøftes, samtidig med, at Radio- og tv-nævnets tilsyn fortsættes i sin nuværende form.

ARF-Multimedier foreslår, at bestemmelsen i lovforslaget om tilsyn med de regionale TV 2-virksomheder udgår, idet der allerede er tilsyn med stationernes virke via Radio- og tv-nævnet, og idet forslaget vil være bureaukratisk og måske i strid med armslængdeprincippet. ARF-Multimedier foreslår, at eventuelle særlige krav til de regionale TV 2-virksomheder indsættes i public service-kontrakterne.

Kulturministeriets bemærkninger:

Som anført i bemærkningerne til lovforslaget sker udvidelsen af § 34, stk. 3, som led i opfølgningen på Statsrevisorernes beretning nr. 1/2016 om de regionale TV 2-virksomheder. Det er ministeriets vurdering, at det findes rimeligt, at de regionale TV 2-virksomheder, i lighed med øvrige selvejende institutioner og foreninger, der modtager driftstilskud fra Kulturministeriet, underlægges regler om tilsyn og sanktionering i forbindelse med tildelingen af driftstilskud.

Ad D. Pulje til uddannelsesaktiviteter afskaffes

Dansk Folkeoplysnings Samråd, Sammenslutningen af Medier i Lokalsamfundet, SAML og Kanal Hovedstaden finder det bekymrende at afskaffe puljen til uddannelsesaktiviteter, herunder tilskuddet til Den Mobile Medieskole, idet midlerne til uddannelsesaktiviteter i forbindelse med ikkekommerciel lokal radio- og tv-virksomhed i indeværende medieforligsperiode har medvirket til at højne kvaliteten af de udsendte programmer fra de ikkekommercielle radio- og tv-stationer, og fordi erfaringen viser, at det i praksis vil betyde, at de lokale radio- og tv-stationer ikke længere vil uddanne frivillige. Videre anføres det, at der er et stort behov for uddannelse rundt omkring på de ikkekommercielle stationer. SAML foreslår, at der afsættes yderligere 500.000 kr. til SAML.

Kulturministeriets bemærkninger:

Kulturministeriet henviser til medieaftalen for 2019-2023, hvoraf bl.a. fremgår, at der afsættes årligt 1 mio. kr. til SAML til fælles lokalradio- og tv-formål, ligesom det fremgår, at den særlige uddannelsespulje til ikkekommercielt lokalradio og tv nedlægges som selvstændig pulje.

Ad E. Øvrigt

Kanal Hovedstaden finder, at ikkekommerciel lokal-tv skal have egen kanal i MUX 1, og at der skal afsættes HD-kapacitet til ikkekommercielt lokal-tv samt sikres kapacitet i DTT hertil efter 2020. Kanal Hovedstanden finder, at ikkekommerciel lokal-tv skal omfattes af must carry-reglerne, og at det nuværende tilladelsessystem skal erstattes af en ordning, der bygger på mere armslængde til Radio- og tv-nævnet.

ARF-Multimedier foreslår, at der indføres økonomiske sanktionsmuligheder for public service-stationernes eventuelle overtrædelse af reklameregler i Danmark.

Kulturministeriets bemærkninger:

Kulturministeriet bemærker, at de refererede synspunkter ligger ud over nærværende lovforslag, hvorfor de ikke er behandlet yderligere i denne forbindelse.

Bilag 1

Oversigt over modtagne høringssvar

(De med kursiv angivne har ikke haft bemærkninger)

ARF-Multimedier

Danske Medier

Dansk Folkeoplysnings Samråd

Dansk Journalistforbund

Dansk Industri

Det Danske Filminstitut

Dk4

DR

Faglige organisationer i DR (samlet høringssvar)

FDA, Forenede Danske Antenneanlæg

Folketingets Administration

Foreningen af Danske Kulturbestyrrelser

Forbrugerombudsmanden

Kanal Hovedstaden

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen

Radio- og tv-nævnet

Regionale TV 2-virksomheder (samlet høringssvar)

Sammenslutningen af Medier i Lokalsamfundet, SAML